

EUROOPA ANDMEKAITSEINSPEKTOR

Euroopa andmekaitseinspektori arvamuse kokkuvõte, milles käsitletakse ettepanekut võtta vastu nõukogu otsus seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Euroopa Liidu ja Hiina ühises tollikoostöö komitees Euroopa Liidu volitatud ettevõtjate programmi ja Hiina Rahvavabariigi kehtivate ettevõtluse liigitamise meetmete vastastikuse tunnustamise suhtes

(Arvamuse täistekst (inglise, prantsuse ja saksa keeles) on Euroopa andmekaitseinspektori veebilehel www.edps.europa.eu)

(2014/C 227/05)

I. Sissejuhatus

I.1. Konsulteerimine Euroopa andmekaitseinspektoriga ja arvamuse eesmärk

26. veebruaril 2014 avaldas komisjon ettepaneku võtta vastu nõukogu otsus seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Euroopa Liidu ja Hiina ühises tollikoostöö komitees Euroopa Liidu volitatud ettevõtjate programmi (edaspidi „programmid”) ja Hiina Rahvavabariigis kehtivate ettevõtluse liigitamise meetmete vastastikuse tunnustamise suhtes (edaspidi „ettepanek”). Ettepanekule on lisatud Euroopa Ühenduse ja Hiina Rahvavabariigi tollikoostöö ja vastastikuse haldusabi lepingu alusel asutatud ühise tollikoostöö komitee (edaspidi „ühiskomitee”) esitatud otsuse eelnõu (edaspidi „otsuse eelnõu”).
- Euroopa andmekaitseinspektoriga oli juba varem mitteametlikult konsulteeritud ja tal oli võimalus esitada komisjonile märkusi. Käesoleva arvamuse eesmärk on täiendada neid märkusi praeguse ettepaneku põhjal ja avaldada Euroopa andmekaitseinspektori seisukohad.
- Käesolevas arvamuses analüüsib Euroopa andmekaitseinspektor otsuse eelnõu andmekaitseaspekte eelkõige määruse (EÜ) nr 45/2001 asjakohaste sätete alusel, arvestades tõlgendust, mis on esitatud isikuandmete edastamise põhiliste sätete kohta artikli 29 alusel asutatud andmekaitse töörühma 25. novembri 2005. aasta töödokumendis, milles käsitletakse 24. oktoobri 1995. aasta direktiivi 95/46/EÜ artikli 26 lõike 1 ühist tõlgendamist⁽¹⁾, ja töörühma 24. juuli 1998. aasta töödokumendis isikuandmete edastamise kohta kolmandatesse riikidesse⁽²⁾.

I.2. Ettepaneku taust

- Euroopa Liidu õigusakt volitatud ettevõtjate kohta esitati ühenduse tolliseadustiku muudatusega (2005. aasta aprillis vastu võetud määrus (EÜ) nr 648/2005). Muudatus jõustus 2008. aasta jaanuaris.
- Euroopa Liidu ja Hiina tollisuhteid reguleeritakse 8. detsembril 2004. aastal sõlmitud Euroopa Ühenduse ja Hiina tollikoostöö ja vastastikuse haldusabi lepinguga (edaspidi „vastastikuse haldusabi leping”). Vastastikuse haldusabi lepingu kohaselt on poolte tolliasutused kohustatud arendama tollikoostööd kõigis tolliõigusaktide kohaldamise küsimustes.
- Ettepaneku kohaselt võimaldaks vastastikune tunnustamine Euroopa Liidul ja Hiinal pakkuda soodustusi ettevõtjatele, kes on investeerinud nõuetele vastavuse tagamisse ja tarneahela turvalisusse ning keda on sertifitseeritud vastava kaubanduspartnerlusprogrammi kohaselt.
2012. aasta juunis leppis ühiskomitee kokku programmide vastastikuse tunnustamise ametlike läbirääkimiste alustamise. Seni on toimunud kolm läbirääkimisvooru – esimene 2013. aasta jaanuaris, teine 2013. aasta märtsis ja kolmas 2013. aasta oktoobris –, et koostada ühiskomitee otsuse eelnõu volitatud ettevõtjate vastastikuse tunnustamise kohta.

⁽¹⁾ WP 114, http://ec.europa.eu/justice/policies/privacy/docs/wpdocs/2005/wp114_et.pdf

⁽²⁾ „Euroopa Liidu andmekaitseinspektori artiklite 25 ja 26 kohaldamine” (WP 12), http://ec.europa.eu/justice/policies/privacy/docs/wpdocs/1998/wp12_en.pdf

8. Ettepanekus palutakse nõukogul võtta vastu liidu seisukoht ühiskomitee otsuse eelnõu kohta, mis põhineb Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 207 lõike 4 esimesel lõigul koostoimes artikli 218 lõikega 9. Ühiskomitee otsuse eelnõu õiguslik alus on vastastikuse haldusabi lepingu artikkel 21.

IV. Järeldused

43. Euroopa andmekaitseinspektor on rahul, et otsuse eelnõus on mitu andmekaitsemeetet. Paraku ei vasta need kõigile vajalikele nõuetele, et neid saaks käsitleda piisava tagatisena artikli 9 lõike 7 tähenduses.
44. Peale selle teeb Euroopa andmekaitseinspektorile muret selliste meetmete tegelik jõustatavus ja andmekaitse järelevalve sõltumatu asutuse puudumine Hiina Rahvavabariigis.
45. Eelkõige soovitab ta järgmist:
- esitada kinnitus, et otsuse eelnõu on mõlemale poolele siduv ja Hiina riikliku õiguse suhtes ülimuslik;
 - täpsustada otsuse eelnõus vahetatavate andmete kategooriad;
 - täpsustada, kes on Euroopa Liidu poolne vastutav töötleja;
 - et komisjon teavitab Euroopa andmekaitseinspektorit ja andmekaitseametnikku kooskõlas määruse (EÜ) nr 45/2001 artiklitega 25 ja 27 (eelkontroll);
 - esitada Euroopa andmekaitseinspektorile heakskiitmiseks piisavad tagatised kooskõlas määruse (EÜ) nr 45/2001 artikli 9 lõikega 7;
 - tõlgendada vastastikuse haldusabi lepingu artikli 17 lõiget 4 seetõttu määruse (EÜ) nr 45/2001 artikli 20 kontekstis;
 - täpsustada, et andmed peavad olema nende edastamise või edasise töötlemise eesmärgiga võrreldes piisavad, asjakohased ja mitte ülemäärased;
 - kehtestada maksimaalne säilitamisaeg;
 - täpsustada, et isikuandmeid tohib edastada ainult siis, kui vastuvõtja tagab sellise kaitsetaseme, mis vastab otsuse eelnõus nõutud tasemele;
 - täpsustada, et andmesubjektidele tuleb enne edastamist teatada töötlemise eesmärk, vastutava töötleja isik kolmandas riigis, edasise edastamise võimalus, nende õigused andmetega tutvuda, neid parandada ja avaldada vastuväiteid ning õiguskaitse ja kahju hüvitamise õigusest;
 - lisada täiendavad kaitsemeetmed, näiteks isiku õigus teada automaatotsuste otsustamisloogikat;
 - lisada hoiatavad karistused otsuse eelnõus sätestatud kohustuste mis tahes täitmata jätmise eest;
 - lisada otsuse eelnõusse või vähemalt poolte kirjavahetusse või otsuse eelnõuga kaasdokumentidesse olemasolevate õiguskaitsevahendite praktiline teave;
 - täpsustada õiguskaitse tagamise vahendid võimaliku kahju korral, mis tuleneb Hiina ametiasutuste tegevusest või tegevusetusest;
 - sätestada, et otsuse eelnõu pooled peavad ühiselt kontrollima otsuse eelnõu andmekaitseaspektide täitmist kas ühiskomitee tegevuse raames või eraldi tegevusena ning tagama asjakohastel juhtudel Euroopa Liidu riiklike andmekaitseasutuste kaasamise;

- eriti tuleks täpsustada, et poolte vastavate asutuste järelevalve ja kontroll kooskõlas artikli 6 lõikega 9 kehtib otsuse eelnõus käsitletud igasuguse isikuandmete töötlemise suhtes;
- täpsustada õiguskaitse tagamise vahendid kahju korral, mis tuleneb Hiina ametiasutuste tegevusest või tegevusetusest;
- täpsustada, et otsuse eelnõu rakendamiseks pädevad Hiina ametiasutused peavad taotluse esitamise korral esitama nõuete täitmise kohta piisavad tõendid ja tagama Euroopa Liidu järelevalverühmale juurdepääsu asjaomastele dokumentidele, süsteemidele ja töötajatele;
- teatada, et üks aasta pärast otsuse eelnõu jõustumist peab komisjon esitama andmekaitsepõhimõtete rakendamise aruande.

Brüssel, 14. märts 2014

Euroopa andmekaitseinspektor

Peter HUSTINX
